

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Ing. P. T.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. J. D., advokátom so sídlom v B., proti žalovanej **M., spol. s r. o.**, so sídlom v B., B., zastúpenej Mgr. Z. Z., advokátkou so sídlom v B., **o nariadenie predbežného opatrenia**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 19 C 27/2008, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 22. mája 2008 sp. zn. 2 Co 105/2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I uznesením z 22. februára 2008 č. k. 19 C 27/2008-66 návrh na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 30. 1. 2008, doplnený návrhom zo dňa 12. 2. 2008, ktorým sa mala žalovanej uložiť povinnosť zdržať sa výroby a vysielania akéhokoľvek televízneho príspevku o osobe žalobcu, ktorý nadväzuje na príspevok Z., odvysielaný žalovanou v relácii P. dňa 17. 12. 2007 alebo na príspevok Z. , odvysielaný žalovanou relácii P. dňa 11. 2. 2008, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, ako aj o uložení povinnosti žalovanej odstrániť zo svojej internetovej stránky registrovanej pod doménou „, príspevok pod názvom Z., odvysielaný v relácii P. dňa 17. 12. 2007 a pod názvom Z. , odvysielaný v relácii P. dňa 11. 2. 2008, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, zamietol. Dospel k záveru, že neboli splnené základné zákonné predpoklady pre nariadenie predbežného opatrenia. Uviedol, že predbežné opatrenie možno nariadiť z dvoch dôvodov. Jedným je dočasná úprava pomerov účastníkov

a druhým zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia. Spoločným znakom oboch typov predbežných opatrení je ich predbežný – dočasný charakter. Znamená to, že sa nimi upravujú pomery účastníkov alebo zabezpečuje výkon rozhodnutia do doby, než súd vydá konečné rozhodnutie. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Pri nariadovaní predbežného opatrenia súd musí vziať do úvahy, že upravuje pomery medzi účastníkmi len dočasne a zaisťuje nároky dosiaľ právoplatne nepriznané. Z toho dôvodu môže nariadiť len také predbežné opatrenie, ktoré stačí na dosiahnutie tohto účelu a nesmie nariadiť predbežné opatrenie, ktorým by sa zbytočne a nevhodne zasahovalo do práv žalovanej alebo tretej osoby. Keďže ide o predbežnú úpravu, môže sa týkať len budúceho času, nie minulého. Nariadením predbežného opatrenia sa nesmie predbiehať rozhodnutie vo veci samej, teda predbežné opatrenie zásadne nemá prejudikovať práva a záujmy účastníkov. Pred jeho nariadením vychádza súd z vymedzenia uvedeného v návrhu, ktorým je viazaný, a skúma skutkové okolnosti, vzťahujúce sa na rozsah navrhovaného opatrenia. V danom prípade z návrhu nevyplýva, že žalobcom navrhované predbežné opatrenie nesleduje zaistenie budúceho výkonu rozhodnutia. Napriek predloženým listinným dokladom žalobca neosvedčil existenciu svojho nároku proti žalovanej. Keďže ide o špecifický návrh na ochranu osobnosti, samotná existencia nároku žalobcu by mohla byť zistená iba konaním a rozhodnutím vo veci samej, ktorému by predchádzalo rozsiahle dokazovanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 22. mája 2008 sp. zn. 2 Co 105/2008 na odvolanie žalobcu uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh žalobcu na uloženie povinnosti žalovanej odstrániť z jej internetovej stránky registrovanej pod doménou „, príspevok pod názvom Z., odvysielaný v relácii P. dňa 17. 12. 2007 a pod názvom Z. , odvysielaný v relácii P. dňa 11. 2. 2008, a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej potvrdil a v prevyšujúcej zamietavej časti zmenil tak, že žalovaná je povinná zdržať sa výroby a vysielania akéhokoľvek televízneho príspevku o osobe žalobcu, ktorý nadväzuje na príspevok Z., odvysielaný v relácii P. dňa 17.12. 2007 alebo na príspevok Z. , odvysielaný v relácii P. dňa 11. 2. 2008, a to až do skončenia konania veci 8 C 29/2008 vedenej na Okresnom súde Bratislava IV. Nestotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, podľa ktorého samotná existencia nároku

žalobcu a jeho osvedčenie by mohlo byť zistené konaním a rozhodnutím vo veci samej. Nárok žalobca osvedčil predložením uvedených listín, z ktorých je zrejmé, že žalobcovi hrozí bezprostredná ujma a je teda daná naliehavosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov. Naliehavosť dočasnej úpravy spočíva i v tom, že žalovaná po podaní návrhu na nariadenie predbežného opatrenia odvysielala v relácii P. dňa 11. 2. 2008 televízny príspevok o osobe žalobcu, ktorý nadväzoval na príspevok Z., odvysielaný v relácii P. 17. 12. 2007. Bol toho názoru, že žalobca preukázal splnenie podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia, lebo osvedčil nárok, preukázal potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov, ako aj naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov. Vo vzťahu medzi účastníkmi sa nevytvorí nenávratný stav a predbežným opatrením sa neprimeraným spôsobom nezasiahne do práv žalovanej. Vzhľadom k tomu, že žalobca podal na Okresnom súde Bratislava IV návrh na začatie konania o opravu nepravdivých a pravdu skresľujúcich údajov, neuložil žalobcovi povinnosť podať návrh na začatie konania na ochranu osobnosti, ale určil trvanie predbežného opatrenia. V čase jeho rozhodovania na internetovej stránke žalovanej registrovanej pod doménou „. sa nenachádzali príspevky pod názvom Z. a Z. odvysielané v relácii P. dňa 17. 12. 2007 a 11. 2. 2008, preto v tejto časti uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil, aj keď z iných dôvodov.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu vo výroku, ktorým zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, podala dovolanie žalovaná. Namietala neexistenciu nároku žalobcu na ochranu osobnosti ani nároku na odvysielanie opravy. Poukázala na to, že v sporoch o ochranu osobnosti, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery medzi účastníkmi, môže súd nariadiť predbežné opatrenie, v rámci ktorého môže byť účastník zaviazaný aby niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal. V prípade žalobcu sa ale nejedná o nároky z titulu ochrany osobnosti, ale o žalobou uplatnený nárok na odvysielanie opravy a čo sa týka hromadných informačných prostriedkov je rozhodovanie súdu o obsahu predbežného opatrenia obmedzené slobodou prejavu tohto média a jeho redaktorov. Teda predbežné opatrenie nesmie neprípustným spôsobom zasiahnuť do ústavou garantovanej slobody prejavu. Odvolací súd podľa jej názoru nariadil predbežné opatrenie bez zistenia, či sú vôbec splnené podmienky pre nariadenie takéhoto predbežného opatrenia a bez toho, aby aspoň čiastočne zistil skutkový stav veci. Uvedeným postupom ako i rozhodnutím bez nariadenia pojednávania, bez toho, aby bola vyzvaná či s takým postupom súhlasí, jej odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. a riadne si uplatniť a hájiť svoje práva. Navrhla uznesenie krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalobca žiadal dovolanie zamietnuť. Zdôraznil, že žalovaná svoje právo na slobodu prejavu interpretuje nesprávne, jednostranne a izolovane od ostatných právnych noriem, ktoré naopak chránia bezúhonných občanov pred neoprávnenými zásahmi masovokomunikačných prostriedkov do ich života a nemôže obstať ani tvrdenie, že postupom súdu sa jej odňala možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., argumentácia v ktorom smere je účelová a právne irelevantná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) riadne zastúpená (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

Dovolanie v danom prípade smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu je prípustné, ak a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska, dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. (§ 239 ods. 1 O. s. p.). Dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c) ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 O. s. p.). V § 239 ods. 3 O. s. p. sú uvedené uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým dovolanie nie je procesne prípustné, i keď prípadne vykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. takto spod úpravy danej § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. vyníma určité uznesenia (medziiným uznesenie odvolacieho súdu o predbežnom opatrení), proti ktorým v dôsledku toho dovolanie podľa tohto ustanovenia nie je prípustné. Dovolanie

žalovanej, ktoré smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu o predbežnom opatrení, je preto podľa § 239 ods. 3 O. s. p. neprípustné. Jej dovolanie by v dôsledku toho mohlo byť procesne prípustné len, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú uvedené v § 237 O. s. p.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 druhá veta O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd zakladajúcich zmätočnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie podľa § 239 O. s. p vylúčené.

Dovolatelka v danej veci nenamietala vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. a procesné vady tejto povahy nevyšli najavo ani v dovolacom konaní.

Žalovaná v dovolaní uviedla, že postupom odvolacieho súdu jej v konaní bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi

nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanej realizáciu jej procesných práv.

Žalovaná za odňatie možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) považovala postup súdu, ktorým nesprávne právne posúdil splnenia podmienok pre nariadenie predbežného opatrenia a rozhodol bez nariadenia pojednávania.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii právnej normy na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, ale nezakladali by prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd zo skutkových zistení vyvodil správne právne závery, prichádzalo do úvahy iba vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o takýto prípad v danej veci nejde).

Podľa § 214 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (účinného do 15. októbra 2008) pojednávanie netreba nariaďovať, ak smeruje proti uzneseniu.

Vychádzajúc z citovaného ustanovenia ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu súdu prvého stupňa bez nariadenia odvolacieho pojednávania, neodňal tým účastníkom konania možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovanej podľa Občianskeho súdneho poriadku neprípustné. So zreteľom na to, dovolanie žalovanej odmietol podľa § 243b ods. 5 veta prvá

O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je takýto opravný prostriedok neprípustný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úspešnému žalobcovi proti žalovanej, ktorá úspech nemala, nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2009

JUDr. Martin V l a d i k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: